

Supplerende arkitekturafklaringer af tværgående karakter

Problem

I analysen vedr. kritiske afhængigheder mellem Ejendomsdataprogrammet (GD1), Adresseprogrammet (GD2) og Datafordeleren (GD7) blev der identificeret behov for supplerende arkitekturafklaringer. Særligt to af disse afklaringer vurderes at være udfordrende: Håndtering af hændelser og tværgående sikkerhed.

Baggrund

Analysen vedr. kritiske afhængigheder mellem GD1, GD2 og Datafordeleren blev initieret af, at der er uoverensstemmelse i tidsplanerne pga. Datafordelerens nye tidsplan.

Udover udfordringer med milepæle og ressourcer (som behandles under dagsordenens punkt 2) identificerer analysen (analyserapporten er drøftet i styregruppen for GD7) behov for supplerende arkitekturafklaringer på følgende områder:

1. Sikkerhedskoncept
2. Serviceprincipper
3. Struktur og krav til metadata
4. Udstilling og anvendelse af hændelser
5. Ajourføring og dataanvendelse
6. Proces og ansvar ift. services i Datafordeleren

Områderne er af tværgående karakter, hvorfor der er behov for en fælles afklaring på tværs af grunddataprogrammet. GD1 og GD2 er dog de første, der skal bruge de fælles koncepter i forbindelse med kravspecifikationerne i deres projekter.

Som supplement til analysen vedr. kritiske afhængigheder har Datafordelerprojektet foretaget en kvalitetssikring af udbudsmaterialet for Datafordeleren i forhold til løsningsarkitekturene i GD1 og GD2 (kvalitetssikringsrapporten er drøftet i styregruppen for GD7). Denne kvalitetssikring har uddybet nogle af ovenstående forhold og peget på mindre uklarheder, der klargøres i en kommende justering af kravspecifikationen for Datafordeleren.

Løsning

Der skal findes afklaringer og løsninger i forhold til ovenstående seks emner, således at projekterne i GD1 og GD2 kan kravspecificeres ensartet og sammenhængende med hinanden og Datafordeleren. Denne afklaring koordineres af DIGST.

Særligt emnerne vedr. håndtering af hændelser og sikkerhed vurderes at være udfordrende. Disse beskrives mere uddybende nedenfor.

Vedr. udstilling og anvendelse af hændelser

Udfordringen er, at arkitekturmetoden vedr. hændelser som anvendes af GD1 og GD2 er relativt uprøvet i offentlig, dansk sammenhæng. Der er tale om en hændelsesorienteret arkitektur (Event Driven Architecture), hvor ændringer i et register i

GD1/GD2 kommunikerer som ”beskeder” til andre registre i GD1/GD2, som så kan reagere herpå.

Der er en række uafklarede forhold om, hvordan metoden i praksis implementeres, herunder fælles standarder, fælles rammearkitektur og specifikation af fælles infrastrukturkomponenter. Dette vurderes at være væsentligt risikofyldt.

En afklaring af disse forhold vil ikke være ikke specifik for grunddataprogrammet. Afklaringen bør derfor foretages som et stykke arkitekturarbejde af fællesoffentlig karakter..

Løsningen er, at der sættes et projekt i gang, som har til formål at udarbejde de nødvendige arkitekturafløringer til brug for implementering i form af fælles standarder, fælles rammearkitektur og specifikation af fælles infrastrukturkomponenter. Grunddatabestyrelsen kan opfordre DIGST forestå arbejdet. Dette kan bl.a. ske i samarbejde med KL og Kombit, som i relation til den kommunale rammearkitektur kan have nytte af en generel afklaring af, hvordan hændelser håndteres. En beskrivelse af projekt er drøftet i styregruppen for GD7.

Når indledende forslag til standarder og rammearkitektur for hændelser foreligger (forventeligt januar 2014), skal det vurderes, om forslaget til håndtering af hændelser understøtter de forretningsmæssige behov i GD1 og GD2, og i forlængelse heraf, om hændelser fortsat vurderes at være den bedste arkitekturmetode til at håndtere kommunikationen mellem registrene i GD1 og GD2.

Da metoden med hændelser vurderes at være risikofyldt foretages som en del af analysen omkring hændelser samtidig en vurdering af, om der er mere afprøvede teknologier, der kan opfylde de forretningsmæssige behov i GD1 og GD2. Denne vurdering skal også foreligge i januar 2014.

Vedr. sikkerhedskoncept

Udfordringen omkring sikkerhedskonceptet handler om, at det ikke på et forretningsmæssigt niveau er beskrevet, hvordan adgangen til at opdatere oplysningerne i ejendomsregistre (Matriklen, BBR og Ejerfortegnelsen) i GD1 og i Adresseregisteret i GD2 skal reguleres og håndteres sikkerhedsmæssigt.

Denne forretningsmæssige beskrivelse er en forudsætning for, at der kan tages nærmere stilling til en teknisk understøttelse heraf og hvilken sikkerhedsmæssig infrastruktur (f.eks. Nemlog-in og fællesoffentlig brugerstyring), der med fordel kan anvendes, samt om der er evt. udfordringer hermed.

En relateret problemstilling er, at det skal sikres, at der er klarhed over, hvem der tilvejebringer den eller de klienter, som bl.a. kommunale sagsbehandlere skal anvende til at vedligeholde ejendomsregistre.

Løsningen er i første omgang, at det på styregruppemødet i GD1 d. 12. november blev aftalt, at MBBL sammenfatter og beskriver det forretningsmæssige behov og

konceptet for sikkerhed i forbindelse med opdatering af GD1 og GD2. MBBL forventer, at denne beskrivelse foreligger i december. Afklaringen synes først og fremmest at vedrøre hvordan de kommunale medarbejders adgang til at opdatere ejendomsregistrene skal håndteres og reguleres.

På baggrund af beskrivelsen af det forretningsmæssige behov vurderer DIGST den tekniske understøttelse heraf og om der er behov for yderligere indsatser.

Vedr. de øvrige fire emner

De fire øvrige emner vurderes at udgøre mindre udfordringer:

- *Serviceprincipper*: Der er primært behov for, at DIGSTs giver principperne fra ITSTs publikation ”Serviceorienteret Arkitektur – Hvad og hvorfor?” fra 2006 et mindre serviceeftersyn, og at disse principper herefter indarbejdes som anbefalinger eller krav i grunddataprogrammet.
- *Struktur og krav til metadata*: Behovene vurderes i vidt omfang at være dækket i ”Modelregler for grunddata”. DIGST udarbejder et supplerende notat, der beskriver forskellige former for metadata og hvordan de håndteres i forhold til services.
- *Ajourføring og dataanvendelse*: Det vurderes, at der primært er behov for at tydeliggøre, at Datafordeleren ikke skal anvendes i forbindelse med ajourføring af grunddataregistrene. Datafordelerprojektet har inviteret projektledere i GD1 og GD2 til en drøftelse heraf.
- *Proces og ansvar ift. services i Datafordeleren*: Det vurderes, at der er behov for nærmere at beskrive og fastlægge arbejds- og ansvarsfordelingen mellem på den ene side grunddataregistrene og på den anden side operatøren for Datafordeleren, når Datafordeleren går i drift. Dette vil kunne ske i løbet af 2014 i forbindelse med forberedelsen af idriftsættelsen af Datafordeleren og operatør-afklaringerne.

Det *indstilles*, at grunddatabestyrelsen:

- Tager håndteringen af de tværgående arkitekturafløringer til efterretning.
- Opfordrer DIGST til at udarbejde forslag til fællesoffentlige standarder, rammearkitektur og infrastrukturkomponenter til håndtering af hændelser og bevilger 400.000 kr. til ekstern bistand hertil af bestyrelsens midler for 2014.

Procedure

Sagen har været drøftet i styregruppen for GD7 d. 26. november.

Fremdrift og status på arkitekturafløringerne drøftes på de kommende møder i styregruppen for GD7 og på grunddatabestyrelsens næste møde i januar 2014.

Kommunikation

Ej relevant pt.